

MAI ELS NOSTRES ALIMENTS HAN SIGUT TAN SEGURS COM ARA

Abel Maríné

Professor emèrit de nutrició i bromatologia. Facultat de Farmàcia. Campus de l'Alimentació. UB

Ens atabalen massa?

La publicació i àmplia difusió de l'informe divulgat per l'OMS (Organització Mundial de la Salut) sobre els eventuais efectes cancerígens de les carns vermelles i de les carns processades, al qual ja em vaig referir fa uns dies, segueix portant cua.

UNA FE EXCESSIVA en les contínues i sovint contradictòries afirmacions dels científics podria crear una angoixa segura, molt pitjor que les possibles conseqüències de la ingestió de certs aliments. ¿Vol dir, tot plegat, que ha arribat el moment que haurem de "triar" la malaltia que ens estan condicionant? Jo sempre he cregut que tots aquests savis tenen raó. Però absolutament tots, encara que diguin les coses més oposades. I tenen raó, precisament, perquè es contradueixen els uns als altres, de la mateixa manera que les coses es contradueixen: és segur que la llet, la matalafuga o la mel van bé per això i malament per allò. I com que no menjar res –que és el que entre tots ells ens proposen– és impossible, em sembla que el més prudent és menjar una miqueta de tot... Així no ens penedirem, d'aquí a dos anys, d'haver prescindit d'un aliment que aleshores ens diran que és indispensable.

FINA AQUÍ, NOMÉS SÓC L'AUTOR de les tres primeres ratlles introductòries. El paràgraf següent reproduceix, en part, l'article *Que no ens atabalin massa*, que va publicar Josep M. Espinàs, a l'*Avui*, el 10 d'octubre de 1979. "Només" fa 36 anys, i estàvem igual que ara. L'allau d'informacions sobre els efectes dels aliments i de les formes d'alimentació és constant i no és gens fàcil destriar el gra de la palla. El que constata i proposa aquest savi escriptor era adient llavors i ho segueix essent avui.

ÉS EVIDENT QUE ELS RESULTATS dels estudis i recerques dels científics, i més en temes com els alimentaris, que tenen impacte social i interès per a la salut de la població, no es poden quedar en els estrictes límits dels experts i les seves publicacions especialitzades, però la difusió al públic en general, que consumeix aliments però no sol ser entès en nutrició i ciència dels aliments, s'ha de gestionar i presentar de manera rigoro-

LLUÍS ROMERO

sa, clara, sense simplificacions però amb els deguts matisos. En el cas de l'OMS i les carns, com en molts altres, no ha estat prou així.

LA PROVA QUE LA MATEIXA OMS és conscient que no s'hi ha lluit, la tenim amb la recent notícia que està preparant un altre grup de treball que examinarà les conseqüències del consum de carn en el marc d'una dieta saludable, amb l'objectiu de recomanar a la població consums correctes. Aquestes són les dades que realment compten. Per això no va ser encertat difondre, amb titulars alarmistes i simplistes, un estudi del qual no hi ha cap motiu per dubtar sobre la seva qualitat científica, però que molts

l'han interpretat més enllà del que realment deia, i del qual encara es desco-neix el contingut complet. Com titulava *L'Econòmic* de l'1 de novembre, *L'OMS la fa bona amb la carn*.

LA REACCIÓ DEL PÚBLIC ha tingut, com a mínim, dos vessants. Un positiu, ja que sembla que la majoria no ha variat el seu consum de carns i derivats, i fan bé si és moderat. L'altre és més negatiu, ja que molta gent, davant d'una allau de notícies no prou ben explicades o sense fonament, acabaran no fent cas de res. El gran problema és saber comunicar que tot no sempre és clar, que la ciència evoluciona, que no és perfecta, que pot comportar dubtes, però que és la millor aproximació a la realitat. No hem de confondre aquesta evolució amb "modes" que no solen respondre a dades solvents sinó a percepcions emocionals, a la pseudociència o a la "xarlataneria", que solen tenir audiència a internet i a diversos llibres i publicacions que no es regeixen pel rigor de les dades realment fonamentades. El gran problema és distingir la veritable qualitat i intenció de les fonts d'informació. Però tinguem en compte que, malgrat que sempre hi haurà problemes, mai els nostres aliments han sigut tan segurs com ara.

Els estudis científics, i més en temes alimentaris, s'han de presentar de manera rigorosa, clara, sense simplificacions però amb els deguts matisos